

PELASTUSSUUNNITELMA

As Oy Rokkalantornit

VALIOKIINTEISTÖT OY

5.4.2013

PELASTUSSUUNNITELMA

As Oy Rokkalantornit	(491-008-0004-0002)
Laadittu	5.4.2013
Laatija	Valiokiinteistöt Oy
Tämä pelastussuunnitelma täyttää kaikki pelastuslain ja valtioneuvoston asetuksen mukaiset vaatimukset pelastussuunnitelmalle.	

Kiinteistön/rakennuksen (rakennusten) perustiedot

Nimi ja osoite	As. Oy Rokkalantornit Porrassalmenkatu 59-63 50100 Mikkeli
Valmistumisvuosi	1963
Rakennusten lukumäärä	3
Asuinhuoneistojen lukumäärä	123
Liike- ja toimistohuoneistot	2
Varastot yhtiöjärjestyksen mukaan	0
Säännöllisesti työskenteleviä	0
Porrashuoneiden määrä	3
Hissien määrä	3
Kiinteistön omistaja	As Oy Rokkalantornit
Taloyhtiön hallitus	Salonen Matti Saukonmaa Seija Sainberg Oiva Salimäki Raimo Kauppinen Jari
Veden pääsulku	Pohjakerroksessa
Sähkön pääsulku	Kellarikerroksessa
Vakuutusyhtiö	Colemont Finland Oy
Kokoontumispaikka	Ramin konditorian edustan parkki-alue

Turvallisuuspäällikkö

Salimäki Raimo
 Porrassalmenkatu 61 as 39-40
 puh. 0443003418

**Turvallisuusvastaava
Talo59**

Hokkanen Jaakko
 Porrassalmenkatu 59 as17
 puh. 0400817633

Isännöitsijä

Valiokiinteistöt Oy / Anssi
 Kaipainen
 Linnankatu 5, 50100 Mikkeli

Kiinteistöhuolto

Savon Talohoito
 015 – 321 250 / 24h päivystys

TÄRKEÄT PUHELINNUMEROT

TOIMIJA	PUHELINNUMERO	PÄIVYSTYSAJAT
Yleinen hätänumero	112	24 h
Myrkytystietokeskus	(09) 4719 77	24 h
Terveysneuvonta	(09) 10023	24 h
Kansallinen lääkeinformaatiokeskus us KLIK	0600 1 8888	8 - 22

Pelastussuunnitelman tiedot

Pelastussuunnittelun tavoitteena on:

- tunnistaa asuinympäristössä esiintyvät vaaratekijät,
- opastaa ennaltaehkäisemään vaaratilanteiden ja vahinkojen syntymistä
- opastaa toimimaan kyseiseen asuinkiinteistöön soveltuvalla tavalla erilaisissa vaaratilanteissa.

Pelastussuunnitelmaa ei laadita tai ylläpidetä pelastusviranomaista varten, vaan asuinkiinteistön ja sen asukkaiden tarpeisiin ja turvallisuuden parantamiseksi. Pelastusviranomaisen valvoo palotarkastuksien yhteyksissä muiden asioiden ohella, että lakisääteisiä velvoitteita noudatetaan. Pelastussuunnitelma määriteltyihin kohteisiin sekä sen sisältö ovat lakisääteisiä (Pelastuslaki 379/2011 ja Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 207/2011).

Pelastussuunnitelma on rakennuskohtainen, mutta mikäli kiinteistöön kuuluu useampi samanlainen rakennus, voidaan suunnitelma tehdä kiinteistökohtaisesti.

Tämä suunnitelma antaa ohjeita todennäköisimpiin vaaratilanteisiin varautumiseen sekä niissä toimimiseen.

Pelastussuunnitelman on laatinut Valiokiinteistöt Oy ja se on laadittu SPEK (Suomen Pelastuspalvelualan keskusjärjestö) ohjeistuksen mukaisesti.

Pelastussuunnitelman sisältö tarkastetaan vuosittain Valiokiinteistöt Oy:n toimesta.

Ennen päivitystä kiinteistön tiloissa suoritetaan turvallisuuskävely ja tarkastetaan tarkastuslistan asiat.

Kiinteistössä vakituisesti oleskeleville tarjotaan mahdollisuus tutustua pelastussuunnitelman sisältöön.

Kiinteistön vaaranpaikat ja riskit

Tunnistettuja vaaroja voidaan hallita ja ennaltaehkäistä. On tärkeää tunnistaa tekijät, jotka voivat johtaa vaaratilanteeseen. Näin voidaan valita keinot, joilla vaaratilanteet voidaan välttää ja niiden seurauksia rajata.

Riskien tunnistaminen on keskeinen osa koko pelastussuunnitelmaa ja asuinkiinteistön turvallisuuden suunnittelua. Työ on hyvä tehdä laajalla pohjalla, asukkaita ja kiinteistössä toimivia kuullen.

On hyvä muistaa, että täysin kattavaa listaa mahdollisista tapaturmista tai vaaroista ei ole mahdollista tai edes tarkoituksen mukaista tehdä. Suurimmat riskit aiheuttaa yleensä ihmisen toiminta ja ajattelemattomuus. Kaikessa toiminnassa jokaisen tulee käyttää omaa harkintaa, huolellisuutta ja varovaisuutta, jotta asuinympäristö olisi turvallinen. Se on parasta mahdollista ennaltaehkäisyä turvallisuuden näkökulmasta.

Vaikka yhteiskunnan häiriötilanteiden ennaltaehkäisy (esimerkiksi laaja sähkökatko tai vedenjakelun häiriintyminen) ei ole asuin yhteisöjen voimin mahdollista, niin omatoimisella varautumisella luodaan valmiudet ja keinot rajoittaa vahinkoja.

Kiinteistössä tunnistetut riskit

ULKOALUEET	<ul style="list-style-type: none"> • piha-alueiden hoitamattomuus • väärinpysäköinti • jätekatos • pihan liikennejärjestelyt • ikääntyneet istutukset
SISÄTILAT	<ul style="list-style-type: none"> • vain yksi porraskäytävä • ei keskuspalovaroitinjärjestelmää
KIINTEISTÖSSÄ HARJOITETTU TOIMINTA	<ul style="list-style-type: none"> • asuinkiinteistö ja asukkaiden erilaiset asumistottumukset

KIINTEISTÖN ULKOPUOLINEN TOIMINTA	<ul style="list-style-type: none"> • vilkas liikenne kiinteistön välittömässä läheisyydessä • ilkivalta, murrot
YLEISET RISKIT	<ul style="list-style-type: none"> • tulipalot • tapaturmat • vesivahingot • sairaskohtaukset • myrskyvauriot • säteilyvaara • kaasuvaara • ilkivalta

Selostus, miten riskit ja vaaranpaikat on kartoitettu

Riskit ja vaaranpaikat on kartoitettu turvallisuuskävelyssä (liite turvallisuuskävely –tarkastuslista)

Onko kiinteistössä sellaisia toimijoita, jotka tulee erityisesti ottaa huomioon vaaratilanteissa?

Kiinteistö on asuinkiinteistö.

1. Vaarojen ja riskien ennaltaehkäisy

Lähtökohtaisesti asumiseen liittyvät riskit pyritään ennaltaehkäisemään. Osa ennaltaehkäisystä on kiinteistön omistajan vastuulla, mutta käyttäjien ohjeistuksella on myös suuri merkitys.

Ennaltaehkäisyllä tarkoitetaan toimintamalleja ja keinoja, joilla mahdollisia vaaratilanteita voidaan välttää tai todennäköisyyttä pienentää.

1.1 Toimenpiteet tunnistettujen riskien osalta, joihin on ryhdytty

TULIPALOVAARAT	esim. oikosulut, rikkiäisten laitteiden aiheuttamat palot, tupakointi, tuhopolttot, lasten leikkien aiheuttama palo
Seuraukset	omaisuusvahingot, savuvahingot, henkilövahingot, kuolema
Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> - Vuosittain suoritetaan omatoimiset palotarkastukset kiinteistössä. - Poistumistiet pidetään vapaina, asennetaan poistumistie opasteet ja jälkivalaisevat kerrosnumerot porraskäytävään tarvittaessa. - Puututaan havaittuihin epäkohtiin. - Vältetään palokuorman keräämistä. - Jokaisessa huoneistossa on oltava riittävä määrä toimintakuntoisia palovaroittimia (yksi per. 60 m²). - Palavia / räjähtäviä aineita ei säilytetä varastotiloissa vaan niille erityisesti osoitetussa turvallisessa paikassa. - Roskakatos on turvallisesti ollessaan lukittu ja ovi ovisulkijalla varustettu. - Kiinteistökohtaisen paloilmoitinjärjestelmän asennus kun se tulee ajankohtaiseksi muun korjaustyön ohessa. - Sähkökorjauksia ja asennuksia saa teettää vain alan ammattilaisilla (työn tekijällä on oltava riittävät asennusoikeudet ja kokemusta vastaavista töistä). - Valaistus ja yleinen siisteys pidetään kunnossa. - Sähköpääkeskus merkitään, sinne on esteetön pääsy ja sen edessä ei säilytetä tavaraa.
Palovaaralliset kohteet	keittiö, sauna, varastotilat, roskakatos, kellarikomero, pesula, tekniset tilat, yleiset tilat.

TAPATURMAT	esim. kaatuminen, liukastuminen, lumen ja jään tippuminen päälle, liikenneonnettomuus
Seuraukset	omaisuusvahingot, henkilövahingot, kuolema
Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> - Hallitus on valtuuttanut hiekoituspalvelun, lumenpudotuksen tarpeen seurannan ja lumityöt kiinteistöhuoltoyhtiölle. Hallitus valvoo toimintaa epäkohtiin puuttuen.
	<ul style="list-style-type: none"> - Lumen ja jään kertymistä katolle ja räystäälle seurataan aktiivisesti talvisin ja etenkin keväisin. Vaaranpaikoista informoidaan välittömästi isännöitsijätoimistoa. Uhkaavassa tilanteessa kulku ja pysäköiminen estetään putoamisvaara-alueella.
	<ul style="list-style-type: none"> - Piha-alue pidetään siistinä ja kasvustoa hoidetaan säännöllisesti. Talohoitoyhtiö haravoi lehdet ja huolehtii talvikunnossapidosta. Ylisuuret kasvit

	karsitaan esteettömän näkyvyyden varmistamiseksi.
Läheltäpiti-tilanteet	Läheltä piti-tilanteisiin puututaan välittömästi. Tilanteet tutkitaan ja tehdään tarvittavat toimenpiteet vastaisuuden varalle.

VESIVAHINGOT	esim. tulva, rankkasade, rakenteiden vesivuodot, pesukoneiden rikkoutuminen, ilkivalta, putkirikko
Seuraukset	omaisuusvahingot
Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> - Veden pääsulku merkitään opastein (selkeä reitti ulko-ovelta) - LVI-työt, -asennukset ja –tarkastukset suorittavat vain ja ainoastaan alan ammattilaiset. - Putkistojen kunnosta huolehditaan - Omatoimista muutosrakentamista suoritetaan vain isännöitsijän ennakoilmoituksen jälkeen. - Kodinkoneita käytetään vain valvotusti ja niiden kunnosta huolehditaan (suodattimet, sihdit, jääkaapin takaosan pölynpoisto, kylmälaiteiden valuma-astiat...) - Keittiön suurimpien kodinkoneiden alle asennetaan valuma-altaat helpottamaan ja aikaistamaan vesivahingon havaitsemista. - Katolta, ränneistä ja kaivoista poistetaan tukkeet

SAIRASKOHTAUKSET	esim. sydänkohtaus, sokki, aivoinfarkti, tajunnanmenetytys...
Seuraukset	henkilö- ja omaisuusvahingot
Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> - avunsaannin nopeuden takaaminen kiinteistön alueella. - merkityt pelastustiet ja niiden esteettömyys. (ajoväylä on pelastustie vain silloin kun se on merkitty rakennusvalvonta-asiakirjoihin) - ajoväyliä vapaana pito ja moottorikulkuneuvojen pysäköinti vain niille varatuilla paikoilla - LVI-työt, -asennukset ja –tarkastukset suorittavat vain ja ainoastaan alan ammattilaiset. - pelastussuunnitelman liitteenä oleviin ensiapuohjeisiin tutustuminen ja ensiaputaitojen omatoiminen harjoittelu

MYRSKYVAURIOT	esim. erilaiset luonnonilmiöt
Seuraukset	omaisuusvahingot, henkilövahingot, kuolema, sähkökatkot
Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> - kiinteistön alueella olevien puiden / kasvustojen turvallisuuden tarkastaminen - pihan yleinen kunnossapito - omatoiminen varautuminen pitkäaikaisiin sähkökatkoihin (taskulamppu, paristot, kotivara, kynttilät, tulentekovälineet)

SÄTEILY- JA KAASUVAARA	esim. radioaktiivisen aineen tai vaarallisen kaasun joutuminen ympäristöön
Seuraukset	omaisuusvahingot, henkilövahingot, kuolema
Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> - Joditablettien hankkiminen tarpeen mukaan. - Kotivaran varastointi - Ilmanvaihdon hätäpysäytys mikäli mahdollista - Ohjeistus toimimiseksi vaaratilanteessa

ILKIVALTA	esim. erilaiset ilkivaltatilanteet, kuten asuntomurto, kellarimurto, omaisuuden vahingoittaminen...
Seuraukset	omaisuusvahingot, henkilövahingot,
Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> - yleisen siisteyden ja järjestyksen valvominen sekä epäkohtiin puuttuminen - valaistuksen riittävydestä varmistuminen - lukitusten toimiminen - arvoesineiden merkitseminen ja luettelointi - graffitien välitön poistaminen

3.2 Asukkaille on annettu vaarojen ja riskien ennaltaehkäisemiseksi seuraavat ohjeet:

- 1) toiminta-ohjeet vaara tilanteissa
- 2) hätäilmoituksen tekeminen ja avun opastaminen perille
- 3) toiminta-ohjeet tulipalon sattuessa
- 4) hätäensiapuohjeet
- 5) toiminta-ohjeet yleisen vaaranmerkin kuuluessa
- 6) toimintaohjeet vesivahinkotapauksissa

Omatoiminen varautuminen poikkeusoloihin

Poikkeusolojen syynä voi olla esimerkiksi erityisen vakava tapahtuma tai suuronnettomuus, joihin liittyy huomattava välitön tai välillinen uhka ihmisten hengelle tai terveydelle ja omaisuudelle. Poikkeusoloihin johtava suuronnettomuus voi kehittyä tunneissa tai vuorokausissa. Sotilaallisen kriisin ei odoteta kehittyvän hetkessä.

Poikkeusoloissa ovat olemassa samat vaarat ja uhat kuin normaalioloissakin. Näiden lisäksi muut uhat voivat lisääntyä tai korostua. Olosuhteet ovat todennäköisesti haastavammat kuin normaalioloissa. Myöskään viranomaispalvelut eivät ole samalla tasolla kuin normaaliaikana, joten asukkaiden on toimittava omatoimisesti ja itsenäisemmin.

Poikkeusoloissa yksittäiset kiinteistöt liitetään osaksi pelastustoimen johtamaa väestönsuojelujärjestelmää. Tällöin asukkaita voidaan valmiuslain mukaisin valtuuksin määrätä työvelvollisiksi väestönsuojelutehtäviin, kuten kiinteistökohtaisiin ensiapu-, raivaus- ja sammutustehtäviin. Lisäksi keskeinen tehtävä on asukkaiden suojaaminen väestönsuojaan tai sisätiloihin viranomaisten ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Normaalioloissa asuinkiinteistöjen vastuulla on ylläpitää omaa valmiuttaan sekä huolehtia siitä, että esimerkiksi väestönsuoja on varusteltu oikein ja toimintakuntoinen.

Väestönsuojelun järjestelyt kiinteistössä

Kiinteistössä ei ole väestönsuojaa. Pelastustoimi varautuu alueelliseen väestönsuojeluun ja kiinteistöllä on suojapaikat yhteisessä Naisvuoren väestönsuojassa.

Väestönsuoja

Naisvuoren väestönsuoja kiinteistön läheisyydessä.

Toimintaohjeet erilaisia onnettomuuksia ja vaaratilanteita varten

Kaikkia riskejä ei pystytä ennaltaehkäisemään, siksi asukkaille ja kiinteistössä työskenteleville tulee antaa ohjeet vaaratilanteissa toimimiseen. Lähtökohtana ohjeistukselle ovat riskienarvioinnin tulokset.

Keskeistä on, että asukkaat ja kiinteistössä työskentelevät osaavat:

- tunnistaa vaaratilanteen
- pelastaa itsensä
- hälyttää apua
- auttaa vaarassa olevia

Lisäksi asukkaiden ja kiinteistössä työskentelevien on hyvä hallita alkusammutus ja hätäensiapu.

Toimintaohjeissa on hyvä huomioida myös vaaratilanteiden jälkihoito ja niissä tarvittavat neuvot ja apu. Esimerkkejä näistä on koottu liitteeseen.

Kiinteistön turvallisuushenkilöstöllä voi olla oma toimintaohjeistuksensa vaaratilanteiden varalta. Ohjeet voivat koskea myös hallitusta tai asukastoimikuntaa tai muuta vastaavaa toimielintä ja isännöitsijää sekä kiinteistöhoitajaa.

Mitä ohjeita asukkaille ja kiinteistössä säännöllisesti työskenteleville on annettu

Ohjeistus hätäensiavusta ja toimimisesta yleisimmissä vaaratilanteissa.

Viestintä

Jokaisella asukkaalla sekä kiinteistössä työskentelevällä on oikeus perehtyä pelastussuunnitelmaan. Keskeistä kuitenkin on, että kaikki asianosaiset tuntevat annetut ohjeet vaaratilanteiden ennaltaehkäisemiseksi sekä toimintaohjeet niiden varalta.

Tähän kirjataan selostus siitä, miten pelastussuunnitelmasta viestitään asukkaille ja toiminnanharjoittajille ja muille asianosaisille

Kuka tiedottaa?

- Isännöitsijätoimisto

Kenelle tiedotetaan?

- Taloyhtiön asukkaille

Kuinka usein tiedotetaan?

- Tarpeen vaatiessa

Mistä tiedotetaan?

- Toimintaohjeet vaaratilanteisiin.
- Ohjeet vaaratilanteiden ennaltaehkäisemiseksi.
- Mahdollisista suuremmista muutoksista jotka liittyvät taloyhtiön turvallisuuteen.

Miten tiedotetaan?

- Ilmoitustaululla ja tarvittaessa kirjeitse

Pelastussuunnitelman ylläpito

Turvallisuuden säännöllinen seuranta ja pelastussuunnitelman säännöllinen päivittäminen ovat asumisturvallisuuden perusedellytyksiä. Kun pelastussuunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti, varmistutaan siitä, että tiedot pysyvät ajan tasalla ja mahdolliset sattuneet vaaratilanteet tai muut turvallisuuspuutteet tulevat huomioiduiksi. Turvillisuustilanteen kartoitusta varten onkin hyvä luoda raportointikäytäntö.

Osa turvallisuuden kehittämistä on turvallisuushenkilöstön koulutus. Riittävällä ja säännöllisellä koulutuksella varmistutaan siitä, että turvallisuutta osataan kehittää ja tarvittaessa vaaratilanteissa löytyy auttajia myös omasta takaa.

Miten turvallisuustilannetta seurataan ja miten ja kenelle havaitut turvallisuuspuutteet tai vaaratilanteet raportoidaan

- Vuosittainen turvallisuuskävely. Raportoidaan puutteista isännöitsijälle joka
- on yhteydessä taloyhtiön hallitukseen.

Miten saadut tiedot talletetaan ja arvioidaan

Tiedot skannataan Valiokiinteistöt Oy:n pelastussuunnitelmatietopankkiin

Pelastussuunnittelusta tai turvallisuustehtävistä vastaavien koulutus, asukkaille annettava koulutus

Aktiivisille ja kiinnostuneille asukkaille annetaan mahdollisuus koulutukseen.

LIITTEET

Esimerkkejä toimintaohjeiksi vaara- ja häiriötilanteissa.

Vaarojen tunnistaminen-taulukko, asuintalot

Turvallisuuskävelyn tarkastuslista

Toimintaohjeet hätätilanteissa

PELASTUSSUUNNITELMA

Asuinkiinteistöissä omatoimisen varautumisen työvälineenä toimii pelastussuunnitelma. **Omatoiminen varautuminen** tarkoittaa onnettomuuksien ehkäisyä, ihmisten, omaisuuden ja ympäristön suojaamista vaaratilanteissa sekä sellaisiin pelastustoimenpiteisiin varautumista, joihin kyetään omatoimisesti.

Pelastussuunnitelma on laadittava asuinrakennuksiin, joissa on **vähintään kolme asuinhuoneistoa**. Pelastussuunnitelma tulee tehdä jokaiseen rakennukseen erityispiirteet huomioiden. Mikäli kiinteistöön kuuluu useampia rakennuksia, on harkittava tarvitaanko rakennuksiin erilaisia pelastussuunnitelmia. **Vastuu pelastussuunnitelman laadinnasta**, ylläpidosta ja viestinnästä on taloyhtiössä sen hallituksella.

- Vanhat suunnitelmat on päivitettävä kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta eli **1.7.2013** mennessä.

Pelastussuunnitelman tehtävänä on kehittää

- riskien tunnistamista
- tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisyä
- varautumista onnettomuustilanteisiin ja niissä toimimiseen.

Päivitetäessä pelastussuunnitelmat uuden lainsäädännön mukaisiksi on huomioitava:

- Tarkistetaan ja päivitetään yhteystiedot.
- Pelastussuunnittelu ja turvallisuustyö on riskilähtöistä. Tämä tarkoittaa sitä, että ensin tunnistetaan riskit ja sitten suunnitellaan toimenpiteet niiden pohjalta.
- Asukkaille tiedotetaan säännöllisesti oikeanlaisesta toiminnasta vaara- ja onnettomuustilanteissa sekä onnettomuuksien ehkäisyn osalta.
- Laaditaan väestönsuojan tyhjentämissuunnitelma osana poikkeusoloihin varautumista.

Pelastussuunnittelussa huomioitavaa

- Taloyhtiön hallitus osallistuu aktiivisesti pelastussuunnitelman laatimiseen ja päivittämiseen.
- Asukkaille tiedotetaan huolellisesti pelastussuunnitelman sisällöstä.
- Asuinkiinteistössä on hyvä olla koulutettu [turvallisuustiimi](#).

Pelastussuunnitelman tarkoitus on herättää asukkaat huomaamaan asuinympäristön vaaratekijät ja auttaa ehkäisemään vaaratilanteet ja vahingot. Avun saapuminen voi onnettomuustilanteissa kestää pitkäänkin, joten taloyhtiössä on osattava toimia tehokkaasti ihmisten ja omaisuuden turvaamiseksi ja vahinkojen minimoimiseksi. Paras asukas- ja kiinteistöturvallisuus saavutetaan, kun pelastussuunnittelu tehdään aidossa yhteistyössä kiinteistön asukkaiden ja toiminnanharjoittajien kanssa keskittyen juuri kyseisen

kiinteistön oleellisiin, arjen turvallisuutta palveleviin tarpeisiin. Tärkeää on huolehtia suunnitelman perehdyttämisestä hallitukselle, asukkaille ja muille sitä tarvitseville.

Esimerkkejä toimintaohjeiksi vaara- ja häiriötilanteissa

1. Yleisesti asukkaille

Tutustu alla oleviin yleisiin ohjeisiin rauhassa. Pohdi, miten sinun tulisi toimia erilaisissa vaaratilanteissa. Selvitä huoneistokohtaiset sähkön pääkatkaisijat sekä mahdolliset veden ja ilmanvaihdon hätäkatkaisu.

2. Kiinteistön perustiedot

Kokoontumispaikka	Ramin konditorian edessä oleva parkki-alue
Ilmanvaihdon hätäpysäytyksen sijainti	-
Veden pääsulun sijainti	talo 61, sekä talokohtaiset joka talon lämpökeskuksessa
Sähkön pääkatkaisijan sijainti	sähköpäähuone
Kaasun pääsulun sijainti	-
Savunpoistolukkujen avauksen sijainti	-
Paloilmoitinlaitteiston sijainti	-
Väestönsuoja: kiinteistössä	jokaisen talon pohjakerroksessa
Yleisen väestönsuojan sijainti	Naisvuoren

3. Tarpeelliset yhteystiedot:

Kiinteistön omistaja /hallitus /asukastoimikunta	Salonen Matti
	Porrassalmenkatu 59 as 39-40 50100 Mikkeli
	Saukonmaa Seija
	Porrassalmenkatu 59 As 20 50100 Mikkeli
	Sainberg Oiva
	Porrassalmenkatu 61 As 19 50100 Mikkeli
	Hokkanen Jaakko
	Porrassalmenkatu 59 As 17 50100 Mikkeli
	Väisänen Laila
	Porrassalmenkatu 63 As 33 50100 Mikkeli
Isännöitsijä	Valiokiinteistöt Oy / Anssi Kaipainen
	015- 338 883 / Linnankatu 5 , 50100 MLI
Kiinteistöhuolto	Savon Talohoito
	015 – 321 250 / Porrassalmenkatu 1
	50100 Mikkeli

4. Tehtävät ja vastuut

Taloyhtiön hallitus on nimennyt asuintalon turvallisuushenkilöstön tehtäviin:

Tehtävä	Henkilö / huoneisto	Puhelinnumero
Turvallisuuspäällikkö	Hokkanen Jaakko Talo 59 as 17	0400 817 633
Porras /talovastaavat		
Alkusammutustaitoiset		
Hätäensiaputaitoiset		

Tehtävä	Henkilö / huoneisto	Puhelinnumero
Väestönsuojan hoitaja	Hokkanen Jaakko Talo 59 as 17	0400 817 633

5. Toimintaohjeet vaaratilanteissa

5. 1 Häät ilmoituksen tekeminen ja avun opastaminen perille

Hätänumeroon tulee soittaa aina kiireellisissä, todellisissa hätätilanteissa hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön ollessa uhattuna tai vaarassa tai jos on syytä epäillä näin olevan. Hätänumeroon tulee soittaa myös silloin, jos haluaa ilmoittaa poliisille havaitsemastaan meneillä olevasta rikoksesta. Jos epäilyttää, onko kyseessä hätätilanne vai ei, on aina parempi soittaa hätänumeroon kuin olla soittamatta. Soita hättilmoitus aina mieluummin hiukan liian aikaisin kuin liian myöhään.

HÄTÄILMOITUS

- 1) Soita 112.
- 2) Kerro paikkakunta ja tarkka osoite.
- 3) Kerro mitä on tapahtunut.
- 4) Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin.
- 5) Lopeta puhelu vasta saatua luvaa siihen.
- 6) Opasta näkyvästi apua paikalle:

- Yhden opastajan tulee mennä pihan liittymään tien varteen. Mikäli liittymiä pihaan on useita, olisi jokaisessa liittymässä olla omat opastajat tai näköyhteys liittymiin.
- Kun saat näköyhteyden saapuvaan apuun, HEILUTA KÄSIÄ RISTIIN PÄÄN YLÄPUOLLA merkiksi siitä, että sinä tiedät, missä apua tarvitaan. Opasta käsimerkein seuraavan opastajan luo.

- Opastajan tulee näkyä selvästi, siten että saapuva apu kiinnittää häneen huomion. Heiluttele käsiä ja pimeässä käytä taskulamppua, turvaliiviä, heijastinta tms.
- Nopeimmat reitin ja avun saamisen varmistamiseksi on oikean sisäänkäynnin edessä hyvä olla opastaja, joka opastaa avulle tarkasti perille.
- Tulipalotilanteissa mieti etukäteen tarkasti, kuinka neuvot suullisesti avun perille: monetko portaat ylös ja kuinka mones ovi jne., jotta apu menee kerralla ja nopeasti oikeaan paikkaan.

Hätänumeroon ei soiteta kiireettömissä asioissa eikä kyselytarkoituksessa. Tämä pätee myös erilaisissa häiriö- ja poikkeustilanteissa, joissa tiedustelusoitot saattavat tukkia hätänumeron. Onnettomuustilanteissa pyritään pitämään ulkopuoliset loitolla.

5.2 Tulipalot

Lähtökohtaisesti kaikki rakennukset rakennetaan aina turvallisiksi. Käyttäjien vastuulla on pitää rakennukset turvallisina niitä käyttäessämme.

Rakennuksessa käytettäviä turvajärjestelmiä tulipalon varalle ovat:

- Esteettömät poistumistiet ja niiden opasteet
- Turvamääräykset, opasteet vieraille
- Turvallisuusohjeet seinillä
- Asukkaiden ja toimijoiden koulutus/perehdytys
- Alkusammuttimet ja niiden opasteet: huolletaan säännöllisesti
- Palo-osastointi ja palo-ovien toiminta

Tulipalotilanteessa on syytä toimia nopeasti ja johdonmukaisesti, mutta hätäilemättä. Toimintaohjeita ei voi asettaa tärkeysjärjestykseen, vaan toimintajärjestys riippuu tilanteesta. Esimerkiksi pieni tai alkava palo kannattaa sammuttaa välittömästi, mikäli se on turvallista. Näin saatetaan välttyä suurilta vahingoilta. Aina on tärkeää yrittää pelastaa vaarassa olevat ihmiset, vaarantamatta kuitenkaan siinäkään omaa turvallisuutta. Tulipalotilanteessa ensimmäinen, joka tilanteen huomaa, toimii.

Kerrostalossa asukkaiden on tärkeää osata toimia turvallisesti tulipalon sattuessa. Palavasta asunnosta leviää herkästi paljon myrkyllistä savua

porraskäytävään. Naapuriasukkaiden onkin tulipalon aikana turvallisinta pysytellä omassa asunnossaan ovet suljettuina. Kerrostalot on rakennettu niin, ettei palo pääse helposti leviämään asunnosta toiseen. Savuisen portaikon kautta ei saa pyrkiä ulos, sillä savu tainnuttaa nopeasti!

Porraskäytävät on hätätilanteiden varalta pidettävä jatkuvasti kulkukelpoisina. Niille ei saa jättää mitään tavaraa edes väliaikaisesti. Erilaisissa nopeaa toimintaa vaativissa hätätilanteissa tavarat ovat tukkeena niin pelastajien kuin asukkaidenkin kannalta. Lisäksi tavarat houkuttelevat ilkivaltaan. Esimerkiksi palamaan sytytetty lastenvaunu täyttää parissa, kolmessa minuutissa koko porraskäytävän myrkyllisellä savulla.

Pelastustiet piha-alueella on niin ikään pidettävä vapaina.

Hälytysajoneuvoille ja pelastuskalustolle varatuilla teillä ei saa olla autoja, istutuksia, tuuletustelineitä tai muita esteitä.

Isännöitsijän sekä taloyhtiön hallituksen ja turvallisuuspäällikön vastuulla on opastaa asukkaita niin, ettei kukaan tietämättömyyttään vaaranna koko talon turvallisuutta tai hätätilanteessa omaa turvallisuuttaan. Vastuuhenkilöiden tehtävänä on huolehtia kuntoon myös pelastussuunnitelma eli lakisääteinen selvitys talon turvallisuusjärjestelyistä.

JOKAISISSA HUONEISTOSSA ON OLTAVA TOIMIVA PALOVAROITIN

Palovaroitin havaitsee savun nopeasti – myös asukkaiden nukkuessa – ja päästää kovan hälytysäänen. Näin jää aikaa pelastautumiseen.

Suomessa säästyy vuosittain kymmenien ihmisten henki palovaroittimien ansiosta. Yksi varoitin maksaa vain noin 10 euroa.

Palovaroittimet sijoitetaan sellaiseen paikkaan, että hälytysääni varmasti herättää nukkujan. Suositeltavaa on asentaa palovaroitin jokaiseen makuuhuoneeseen ja eteiseen sekä lähelle paikkoja, missä palo voi saada alkunsa. Keittiöön ei varoitinta suositella, sillä käry ja höyry aiheuttavat herkästi turhia hälytyksiä.

Palovaroittimet ovat huoneiston haltijan eli asukkaan vastuulla. Hänen tehtävänä on huolehtia, että palovaroitin on toimintakunnossa.

Palovaroittimen toimintakyky testataan painamalla testinappia kerran kuukaudessa ja aina, kun on oltu pidempään poissa kotoa.

Asukas vastaa palovaroittimen pariston vaihdosta. Myös taloyhtiö voi huolehtia paristojen vaihdosta, mikäli niin sovitaan. Hyvä paristonvaihtopäivä on kerran vuodessa, esimerkiksi hätänumeropäivänä 11.2. Markkinoilla on myös 10 vuotta kestäviä paristoja.

Tulipalon aiheuttaa usein päälle unohtunut liesi. Vaaraa voi vähentää hankkimalla liedien ylikuumentumisen estävät turvalaitteet esim. talon vanhuksille.

Kaikissa asunnoissa on tärkeää olla alkusammutusvälineet. Sammutuspeitteellä voi sammuttaa esimerkiksi kodinkonepalon tai liedellä syttyneen rasvakattilan. Vettä ei saa käyttää rasvapalon sammuttamiseen. Sähkölaitteen virta on ensin katkaistava irrottamalla pistotulppa tai kääntämällä asunnon pääkytkimestä.

Taloyhtiön tulee puhdistuttaa ilmastointikanavat ja keittiöiden hormit säännöllisin väliajoin, sillä pöly, rasva ja noki syttyvät helposti. Asukas pitää itse puhtaana liesituulettimen suodattimen.

Yksi tavallisimmista kuolemaan johtaneen tulipalon aiheuttajista on tupakka. Jos tupakoitsija torkahtaa, jää tuli helposti kytemään vuodevaatteisiin tai sohvanpäälliseen. Siksi lepoasennossa ei kannata tupakoida!

Kynttilät, lyhdyt, tuikut ja ulkotulet ovat eläviä tulia, ja elävän tulen polttaminen vaatii valppautta ja jatkuvaa silmällä pitoa. Esimerkiksi kynttilä on sijoitettava niin, ettei yläpuolella tai lähellä ole verhoja, koristeita tai muuta palavaa. Hyvä kynttilänjalka on tukeva ja palamaton. Röyhelöisiä muovi-, paperi- ja kangasmansetteja kannattaa välttää. Pöytä- ja

lämpökynnttilät sekä ohutpohjaiset lyhdyt ja tuikut vaativat palamattoman alustan. **Ulkotulia ei ole tarkoitettu parvekekäyttöön**, sillä tuulessa liekit voivat sytyttää ympäristön palamaan tai tuulenpuuska voi heittää tulen vaaralliseen paikkaan. Monta parvekepaloa on syttynyt muovikalusteiden päälle jätetyistä tulista.

HANKI PALOVAROITIN, TESTAA SEN TOIMIMUUS SÄÄNNÖLLISESTI

Hanki alkusammutuskalustoa; esim. sammutuspeite ja aseta se helposti käyttöönottovalmiiksi.

Pidä sähkölaitteet kunnossa. Vioittunut laite, esimerkiksi reistaileva pesukone tai rikkoutunut sähköjohto, täytyy viedä heti huoltoon sähköalan ammattilaiselle.

Kodin sähkölaitteet on sijoitettava oikein.

Television ympärillä on oltava avonaista tilaa, jotta jäähdytysilma pääsee kiertämään. Herätevirta on hyvä kytkeä pois television pääkatkaisijasta yöksi ja matkan ajaksi.

Pyykin- ja astianpesukonetta ei saa jättää päälle ilman valvontaa.

Usealla pistorasialla varustettuun jatkojohtoon saa kytkeä vain pienitehoisia laitteita.

Pyykkien kuivattaminen sähkölämmittimen päällä tai kiukaan yläpuolella on ehdottomasti kielletty!

Taloyhtiön paloturvallisuus on yhteinen asia

Paloturvallisuus on niin taloyhtiön kuin sen asukkaidenkin vastuulla.

Taloyhtiön hallitus ja isännöitsijä

- vastaavat, että talon turvallisuusjärjestelyt ovat vähintään määräysten mukaiset
 - toimivat yhteistyössä turvallisuuspäällikön kanssa.

Taloyhtiön turvallisuuspäällikkö

- neuvoo ja opastaa asukkaita ennaltaehkäisemään vaaratilanteita ja toimimaan oikein tulipalon sattuessa.

Asukkaat

- huolehtivat kotiensa palovaroittimien toimintakunnosta
- ehkäisevät parhaalla mahdollisella tavalla tulipalon syttymisen.

TOIMINTAOHJEET TULIPALOTILANTEESSA

PELASTA

- Mikäli huoneistossasi palaa tai on savua: Pelasta itsesi ja vaarassa olijat.
- Varoita muita vaarassa olevia huutamalla.
- Älä hengitä savua (tulipaloissa savu on erittäin myrkyllistä). Jos joudut savuiseen tilaan, liiku matalana.
- Ohjaa muut henkilöt turvallista poistumistietä käyttäen ulos. Kaikista merkityistä varapoistumisteistä pääsee poistumaan ilman avainta. Älä koskaan käytä savuista poistumistietä. Älä käytä hissiä.
- Sulje aina kaikki ovet perässäsi kiinni. Jokainen suljettu ovi hidastaa palon etenemistä.
- Ilmoita heti pelastusviranomaisille, mikäli joku puuttuu. Älä palaa sisälle tai älä lähde itse pelastamaan.

- Mene ja poistu vasta luvan saatuaasi.
- Mikäli palo ei ole huoneistossasi, todennäköisesti turvallisin paikka on oma huoneistosi, koska porraskäytävä voi täyttyä myrkyllisestä savusta muutamassa sekunnissa.
- Huoneistossasi sulje ovet ja ikkunat, tuki ovenraot vaikka kostutetuilla pyyhkeillä, jottei savu pääse sisään. Tuuleta tarvittaessa omaa huoneistoasi. Jos tilassa on savua, pysy matalana.
- Odota pelastushenkilökuntaa. Ilmoita tarvittaessa sijaintisi pelastushenkilökunnalle huutamalla ikkunasta tai parvekkeelta tai soita 112.

SOITA 112

Kts. kohta Häätäilmoituksen tekeminen ja opastaminen paikalle.

SAMMUTA

- Sammuta, mikäli se on turvallista. Alkusammutus todennäköisesti vähintään hidastaa palon etenemistä, vaikkei se kokonaan sammuisikaan.
- **Älä hengitä myrkyllistä savua!** Pidä hengitystiet aina savurajan alapuolella.

RAJOITA

- Sulje ovet ja ikkunat. Jokainen suljettu ovi hidastaa palon leviämistä.
- Poista lähellä olevat tulenarat esineet ja syttyvät aineet.
- Suojaa arat ja tärkeät koneet ja laitteet vesi- yms. vaurioilta.

OPASTA

Toimi harkiten, älä vaaranna omaa turvallisuuttasi.

5.3 Hätäensiapu

Aivojen mahdollisuus selvitä vaurioitta ilman happea heikkenevät 10 % jokainen minuutti. Eli 10 minuutin kuluttua mahdollisuudet ovat matemaattisesti nolla. Häätätilanteissa ensimmäiset minuutit ovat ratkaisevia, jolloin ehkä vain sinä voit auttaa. Uskalla siis auttaa! Taitoja opetetaan hätäensiapu- ja ensiapukurssilla. Jokaiselle olisi hyödyllistä hankkia nämä taidot ja virkistää muistia kolme vuoden välein käymällä kursseilla säännöllisesti.

Taloyhtiön turvallisuusorganisaatiolta saat lisää hätäensiapuohjeita muutamiin ihmisen henkeä uhkaaviin tilanteisiin.

Aikuisen painelu-puhalluselvytys (PPE)

Ensiapuopas

31.5.2012

Maaret Castrén, Henna Korte ja Kristiina Myllyrinne

1. Kun henkilö menettää äkillisesti tajuntansa tai näyttää elottomalta, **selvitä heti tarvitaanko painelu-puhalluselvytystä..**
 - Tunnista sydämenpysähdyksen oireet
 - äkillinen tajunnan menetys
 - hengitys on pysähtynyt tai epänormaali (haukkovaa tai äänekästä)
2. **Tarkista tajunta**
 - Selvitä, onko henkilö herätettävissä puhuttelemalla tai ravistelemalla häntä. Kysy esimerkiksi "Oletko kunnossa, mitä on tapahtunut?"
3. **Soita hätänumeroon 112**
 - Jos henkilö ei herää eikä reagoi käsittelyyn, huuda apua, ja pyydä joku paikalla olevista tekemään hätäilmoitus numeroon 112.
 - Jos olet yksin, tee hätäilmoitus itse.
 - Noudata hätäkeskuksen ohjeita.
4. **Avaa hengitystiet**
 - Kohota toisen käden kahdella sormella leuan kärkeä ylöspäin.
 - Taivuta päätä taaksepäin toisella kädellä otsaa painaen.
5. **Tarkista hengitys**
 - Pidä hengitystiet auki ja katso liikkuuko rintakehä, kuuluuko normaalin hengityksen ääni tai tuntuuko poskellasi ilman virtaus.
 - Onko hengitys normaalia vai onko se vaikeutunutta?
 - onko hengitys äänekästä, vinkuvaa, kuorsaavaa tai katkonaista?
 - onko huulissa tai kasvoissa sinerrystä tai onko hän "huonon värinen"?
 - Käytä enintään 10 sekuntia aikaa hengityksen tarkistamiseen.
6. **Jos henkilö hengittää normaalisti, käännä hänet kylkiasentoon hengityksen turvaamiseksi.**
 - Valvo hengitystä ammattiavun tuloon saakka.
7. **Jos hengitys ei ole normaalia, aloita paineluelvytys.**
 - Siirrä henkilö selälleen tukevalle alustalle ja mene polvillesi hänen viereensä.
 - Aseta toisen käden kämmenen tyvi keskelle rintalastaa ja toinen käsi sen päälle. Pidä käsivarret suorina ja hartiat kohtisuoraan henkilön rintakehän yläpuolella. Sormet voivat olla ojennettuina tai lomittain koukistettuina, mutta pidä ne irti rintakehästä, jotta voima kohdistuisi vain rintalastaan.
 - Painele rintalastaa 30 kertaa mäntämäisellä liikkeellä painelutaajuudella 100 kertaa minuutissa. Anna rintalastan painua alaspäin 4-5 cm (noin kolmanneksen rintakehän syvyydestä) ja sen jälkeen palautua. Paineluvaihe on yhtä pitkä kuin kohoamisvaihe.
8. **Jatka puhalluselvytyksellä.**
 - 30 painelun jälkeen avaa uudestaan hengitystiet ja puhalla 2 kertaa.

- Avaa hengitystiet kohottamalla toisen käden kahdella sormella leuan kärkeä ylöspäin ja taivuttamalla toisella kädellä päätä taaksepäin otsasta painaen.
 - Sulje otsaa painavan käden etusormella ja peukalolla henkilön sieraimet. Paina huulesi tiiviisti hänen suulleen.
 - Puhalla ilmaa kaksi kertaa keuhkoihin ja seuraa samalla rintakehän liikkumista. Puhallusten tulee olla noin 1 sekunnin mittaisia.
9. **Jatka painelu-puhalluselvitystä rytmillä 30:2, kunnes vastuu siirtyy ammattihenkilölle, hengitys palautuu tai et enää jaksa elvyttää.**

TOIMINTA KOKOONTUMISPAIKALLA

- Hätätilanteessa kiinteistöstä poistumisen jälkeen kokoontutaan nimetyille kokoontumispaikalle mikäli se on turvallista.
- Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa talon turvallisuushenkilöstö.
- Kokoontumispaikalla huolehditaan mahdollisista loukkaantuneista, huolehditaan liikuntarajoitteisista ja muutoin vajaakuntoisista
- Pelastushenkilöstölle ilmoitetaan jos tiedetään jonkun jääneen sisälle.

LIIKUNTARAJOITTEISTEN AVUSTAMINEN HÄTÄTILANTEESSA

- Mikäli tiedät talossasi asuvan liikuntarajoitteisia henkilöitä pyri hätätilanteessa varmistamaan myös heidän turvallinen poistuminen.
- Mikäli et voi auttaa, ilmoita pelastusviranomaisille tilanteesta.

- Toimi yhteistyössä muiden asukkaiden kanssa.

VESIVAHINKO

- Sulje huoneistokohtaiset sulut
- Sulje veden pääsulku
- Katkaise virta sähkökeskuksesta
- Tyrehdytä vuoto mikäli mahdollista
- Ilmoita asiasta välittömästi huoltoyhtiöön ja isännöitsijälle
- Tarvittaessa ota yhteys yleiseen hätänumeroon
- Vesivaara uhatessa rakennuksen ulkopuolella selvitä vaaran aiheuttaja, pyri estämään veden pääsy rakennukseen (esim. säkitys, pressut). Hälytä lisäapua ja informoi huoltoliikettä sekä isännöitsijää.

5.4 Yleinen vaaramerkki

Väestöhälyttimien kuntoa testataan kuukausittain kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 12.00. Tarkista säännöllisesti, kuuluko äänimerkki huoneistoon sisälle tai asuinkiinteistön pihaan. Testauksessa käytettävä äänimerkki on seitsemän sekunnin pituinen tasainen ääni. Yleinen vaaramerkki on taas minuutin mittainen, seitsemän sekunnin sykleissä vuorottain nouseva ja laskeva sireenin ääni.

Jos viranomaiset soittavat yleisen vaaramerkin, on kyseessä todennäköisesti kaasu-, säteily- tai jokin muu suojautumista vaativa vaaratilanne. Säteilyonnettomuuksissa sisälle suojautuminen ja joditabletin ottaminen ovat

riittäviä toimenpiteitä pahimmissakin ydinvoimalaitosonnettomuuksissa lukuun ottamatta alle 20 km etäisyydellä voimalaitoksesta, jossa onnettomuus on tapahtunut. Johtuipa tilanne mistä syystä hyvänsä, toimintaohjeet ovat aluksi aina samat: siirry välittömästi sisätiloihin. Yleisestä vaaramerkistä tiedotetaan väestöhälyttimien lisäksi myös pakkosyöttönä kaikilla radiokanavilla ja tv-ruudussa juoksevilla tekstillä.

KUULLESSASI YLEISEN VAARAMERKIN TOIMI SEURAAVASTI

- **Siirry sisään ja pysy sisällä. Vältä maan alla sijaitsevia kerroksia, koska myrkylliset kaasut voivat olla ilmaa painavampia ja kerääntyä kellarikerrokseen.**
- Sulje ovet ja ikkunat, pysäytä koneellinen ilmanvaihto (selvitä sijainti etukäteen).
- Kuuntele radiosta tai tv:stä lisäohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Sisätiloissa olet suojassa. Älä poistu alueelta elleivät viranomaiset siihen kehota.

Jos olet ulkona, etkä pääse sisätiloihin

- Kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen ja pyri mahdollisimman korkealle paikalle.
- Vältä hengästymistä, jotta hengityksesi ei nopeudu.

Vaara ohi -merkki on yhtämittainen tasainen äänimerkki, jonka kesto on yksi minuutti.

TURVALLISUUSHENKILÖSTÖN TEHTÄVÄT

- Älä vaaranna omaa turvallisuuttasi näitä tehtäviä hoitaessasi.
- Varmista, että kaikki ulko-ovet ja ikkunat ovat suljettu.

- Varmista ikkunasta, että kaikki ovat siirtyneet pihalta sisätiloihin.
- Varmista, että koneellinen ilmanvaihto on pysäytetty.
- Varmista, että myös kaikki sisällä olevat henkilöt ovat tietoisia yleisestä vaaramerkistä.
- Kuuntele radioista tai katso tv:stä tarkemmat toimintaohjeet sekä selvitä mahdollinen syy yleisen vaaramerkin soittamiseksi.
- Tarvittaessa opasta huoneiden tiivistäminen.
- Rauhoita ihmisiä. ”Sisällä olemme suojassa.”

SÄTEILYVAARAN UHATESSA

- Toimi aluksi kuten yleisen vaaramerkin ohjeissa.
- Mikäli selviää, että kyseessä on varmuudella säteilyvaaratilanne: siirtykää rakennuksen keskiosiin ja/tai kellarikerrokseen. Myös väestönsuojaa voidaan käyttää. **Huomaathan, että väestönsuojaan ei tule mennä kaasuvaaratilanteessa, koska vaarallinen kaasu saattaa kerääntyä kellarikerrokseen.**
- Ota joditabletit vasta viranomaisen kehotuksesta (radio ja TV).
- Suojaa käytössäsi olevat elintarvikkeet sulkemalla ne muovipusseihin ja tiiviisiin astioihin.
- Vältä ulkona liikkumista. Jos ulos on pakko mennä, suojaa itsesi kokonaan ihon peittävällä asulla, esim. sadepuvulla ja suojaa hengityksesi hengityssuojaimella tai pyyhkeellä. Sisään tullessa jätä saastuneet vaatteet eteiseen ja peseydy huolella.

SÄHKÖKATKOT

- Tarkasta ensin sulakkeet
- Odota sähköjen palautumista
- Sähköyhtiöllä on vikapalvelunumero jonne voi ottaa yhteyttä tarvittaessa
- Varaudu pidempiin sähkökatkoihin ennakolta

5.5 Vaaratilanteiden jälkeen

Jos kotonasi tai omistamassasi kiinteistössä on tapahtunut vahinko, jossa on tuhoutunut omaisuutta (tai sattunut vakavia henkilövahinkoja):

- Ota yhteyttä isännöitsijään ja huoltoyhtiöön sekä asuinkiinteistön hallituksen puheenjohtajaan hoitaaksesi kiinteistövakuutusasiat.
- Mikäli asiaan liittyy rikos, sen epäily tai suuri palovahinko, ilmoita asiasta myös poliisille. Pyydä ilmoituksesta jäljennös vakuutusyhtiötä varten (rikosilmoitus tai poliisitutkintapöytäkirja).
- Ota viipymättä yhteyttä omaan vakuutusyhtiösi (koti- tai palovakuutus). Vakuutusyhtiön tekemä vahinkotarkastus pitää tehdä ennen korjaustöiden aloittamista. Älä hävitä vahingoittunutta omaisuutta ennen vahinkotarkastusta. Vahinkotarkastuksen ja korvauskäsittelyn yhteydessä sovitaan vahingoittuneen omaisuuden korvaamisesta. Tulipaloissa jos syytymissyy ei ole täysin selvä, lupa omaisuuden siirtoon on saatava poliisilta.
- Jos et voi yöpyä kodissasi, selvitä missä voisit olla väliaikaisesti yötä. Sovi mahdollisesta tilapäismajoituksen kustannuksista vakuutusyhtiösi kanssa etukäteen. Palaneessa tilassa ei välttämättä voi oleskella poliisin tutkimusten ja mahdollisten haitallisten kaasujen vuoksi. Ota kotoa mukaasi mm. avaimet, henkilöllisyystodistus/passi, luottokortit, henkilökohtaiset lääkkeet, pankki- ja luottokortit, pankkitilien tunnusluvut, todistukset ja kuva-albumit.
- Estä lisävahingot. Varmista, että tilan jälkivartiointista ja murtosuojauksesta huolehditaan. Asiasta sovitaan esim. isännöitsijän kanssa. Suojaa omaisuus ulkopuoliselta ilkivallalta, varastamiselta ja kastumiselta.
- Luettelo varastettu, tuhottu tai vaurioitunut omaisuutesi mahdollisimman pian. Tulipaloissa irto-omaisuus voidaan yleensä puhdistaa noesta ja savun hajusta, samoin kastunut omaisuus voidaan pestä ja kuivattaa ammattiliikkeen avulla.
- Käytä jälkivahinkojen torjuntaan erikoistuneita auktorisoituja liikkeitä, www.vahinkopalvelut.net.

Kiinteistövakuutus on tarkoitettu korvaamaan rakenteisiin tulleita vahinkoja. Koti- tai palovakuutus on tarkoitettu korvaamaan irtain omaisuutesi.

Tulipalon jälkeen huolehdi terveydestäsi: Jos olet hengittänyt palopaikalla savukaasuja ja olet huonovointinen, hakeudu terveydenhuollon päivystykseen.

Rikoksen uhriksi joutuminen tai tulipalo tai muu suuri kotia kohdannut vahinko voi olla mieltä järkyttävä kokemus. Henkistä tukea onnettomuuden jälkeen voivat tarvita niin uhri, läheiset, auttajat kuin silminnäkijätkin. Ulkopuolista apua kannattaa hakea. Henkinen jälkihoito auttaa käsittelemään onnettomuuden aiheuttamia reaktioita ja kärsimystä, helpottaa ahdistusta sekä ennaltaehkäisee myöhempiä stressioireita.

Henkistä jälkihoitoa ja keskusteluapua tarjoavat paikalliset ja valtakunnalliset auttajat mm.

- terveyskeskukset ja sairaalat
- kriisiryhmät ja –keskukset

Yhteyden sosiaali- ja kriisipäivystykseen saat tarvittaessa hätäkeskuksen kautta soittamalla numeroon 112.

VAAROJEN TUNNISTAMINEN TAULUKKO, ASUINTALOT

VAARANPAIKAT	RISKI	ENNALTAEHKAISEVAT TAI KORJAAVAT TOIMENPITEET
YLEISET ASIAT		
Lukitukset - vialliset tai jäätyvät lukot	Ilkivalta, varastaminen, tuhopoltot	Lukituksen säännöllinen huolto ja tarvittaessa korjaukset.
Avaimia ulkopuolisilla	Ilkivalta, varastaminen, tuhopoltot	Avainten luovutuksesta pidetään kirjaa. Huoneiston luovutuksen jälkeen avaimet luovutetaan. Ulkopuoliset eivät voi teettää avaimia (Sento-avaimet). Tarvittaessa lukot tai sarjoitus uusitaan.
Vesivahinkojen tai siihen liittyvän ilkivallan mahdollisuudet - vesipisteiden ilkivaltainen käyttö	Kosteusvahingot	Vesipisteiden avaimet/kahvat säilytetään pois ulkopuolisten ulottuvilta. Jäätymisen suojausjärjestelmien tarkistus syksyisin.
Koneiden ja laitteiden säännöllinen huolto (suosituksia) - ilmastointikanavat 10 vuoden välein - suodattimet ja lämmönvaihtimet vuoden välein - savupiiput nuohous vuosittain,	Vioittuvat laitteet, tulipalo, huono sisäilman laatu yms.	Sisällytetään huoltosopimukseen tai isännöitsijän valvontaan.

määräys		
Yleinen vaaramerkki (kaasu-, säteily- tai muu vaara)	Tapaturmat, sairastuminen, kuolema	Sisälle suojautuminen tulee olla suunniteltu. Kaikki asukkaat tietävät kuinka toimia vaaratilanteessa (turvallisuusohje huoneistoissa) ja miten ilmastointi pysäytetään. Yleinen vaaramerkki kuuluu sisälle/ulos?
Autotalleissa - ja katoksissa varastointi	Tulipalo, tuhopolttol, ilkivalta, varkaus	Autotallissa saa säilyttää ajoneuvoja, näiden renkaat, perämoottorin, ruohonleikkurin, huoltoihin tarvittavat varaosat ja työkalut sekä ulkoiluun ja liikuntaan liittyvät välineet.
Sytyvät ja palavat nesteet, varastointi	Tulipalo	Yhdessä palo-osastoidussa tilassa voi säilyttää syttyviä sekä helposti ja erittäin helposti palavia nesteitä (esim. bensiini) enintään 60 l ja palavia nesteitä, joiden leimahduspiste on yli 55 °C (esim. diesel) enintään 200 l. Esim. mikäli autotalli ei ole oma palo-osastonsa, tällöin määrät ovat yhteensä kaikille talleille. Suositeltavaa on, että aineita säilytetään esim. metallikaapissa. Palavia nesteitä tai kaasuja ei saa käsitellä autosuojassa. Nestekaasun säilytys on kielletty ullakolla ja kellarissa.
Kaasupullot	Tulipalo, räjähdys	Kaasupullot tulee sijoittaa mahdollisimman lähelle ulko-ovea ja ulko-oveen on suositeltavaa laittaa merkintä niiden sijainnista. Säilytystilassa on oltava riittävä ilmanvaihto ja sijoitettu siten, etteivät ne pääse kuumenemaan esim. lämmityslaitteen tai auringonpaisteen johdosta. Nestekaasun säilytys on kielletty ullakolla ja kellarissa.
Myrkyllisten aineiden säilytys	Myrkytys	Liuottimet, maalit, pesu- ja desinfiointiaineet, hyönteismyrkyt ja lääkkeet ovat lasten ulottumattomissa.
Tulisijat ja lämmittäminen	Häkämurkytys ja kuolema Tulipalo	<ul style="list-style-type: none"> - Kun hiiloksessa ei enää näy liekkejä, voi pistää peltiä pienemmälle. Vasta kun hiillos on palanut loppuun eli kaikki hiilet ovat mustia ja jos pellissä on häkäaukko, voi sulkea hormipellin kokonaan. - Nykyään kaikkiin uudisrakennuksiin vaaditaan ns. häkäaukko hormipelteihin. Reikä kannattaa tehdä jälkepäin, jos sitä ei vielä ole. - Liiallinen lämmittäminen kuumentaa itse tulisijaa liikaa. Samalla savukaasujen lämpötila kohoaa, jolloin se saattaa vaurioittaa liitinhormia ja itse savuhormia. Sopiva määrä on 1-2 pesällistä. Kylmän tulisijan lämmittäminen tulee aloittaa pienemmillä määrillä. - Tuhkat tulee poistaa hyvissä ajoin ja varastoitava siten, ettei siitä aiheudu tulipalon vaaraa. - Luukullisen tulisijan lattiasuojaus on min 40 cm eteenpäin ja 10 cm sivuille sivuluukun reunasta. - Tulisijat ja savuhormit tulee nuohota vuosittain.
Myrskyt, trombit, syöksyvirtaukset	Sähkökatkot, kaatuvat puut tai lentävät tavarat jne.	<ul style="list-style-type: none"> - Kts. sähkökatkot seuraava kohta - Lahot tai muutoin helposti kaatuvat puut poistettava säännöllisesti. - Irtonaiset tavarat viedään säätiedotusten mukaan sisätiloihin.
Sähkökatkot - asunnon lämpötila - sähkölaitteet (mm. ruuanlaitto ja säilytys) eivät toimi - matkapuhelin lakkaa jossain vaiheessa toimimasta - netti ei toimi	Hankaloittaa arkea, mm. asuinhuoneisto voi viilentyä jopa vaarallisen kylmäksi.	Varaa helposti saataville taskulamppuja. Paristokäyttöinen radio, varaparistot sekä kynttilät ja tulitikut ovat myös hyödyllisiä. Tulisijat ovat hyvä varalämmön lähteitä ja niitä voidaan hyödyntää ruuan valmistuksessa. Pakasteiden suojausten suunnittelu etukäteen. Auton virtaa voi hyödyntää radion kuuntelussa ja matkapuhelimen latauksessa. Autoa ei tule kuitenkaan pitää käynnissä autotallissa häkävaaaran vuoksi.
Vesikatkot tai saastunut vesi	Sairastuminen, kuolema	Varmista, että jokainen tietää asuintalossa vesikatkosta tai saastuneesta vedestä. Jokaisen tulee huolehtia, että saastunutta vettä ei juoda edes vahingossa. Varaa kannellisia astioita, jossa voit säilyttää puhdasta vettä.

		Kaupoista vesi loppuu todella nopeasti. Suunnittele mistä voit hakea puhdasta vettä. Puhdasta vettä. Puhdasta vettä jakelua saatetaan järjestää esim. paloasemilla. Seuraa tiedotusvälineitä.
Sairaskohtaukset	Apua ei saada ajoissa, sairastuminen, kuolema	Jokaisen on hyvä osata hätäensiavun perusteet. Uskalla auttaa. Hälytää ajoissa apua 112. Kartoita ensiavun osaajat taloyhtiöstäsi ja pyydä heidät mukaan turvallisuushenkilöstöön ensiavun antajiksi.
Tulvat	Kiinteistön vahingot, henkilövahingot, hukkuminen.	Mikäli kiinteistö sijaitsee merkittäväällä tulvariskialueella, laadi tulvasuunnitelma, kuinka varaudut tulvan varalle (toiminta ennen tulvaa ja tulvan aikana). Opas mm. www.kympe.fi , ohjeet ja lomakkeet.
ULKOALUE		
Osoitemerkinnät valaistu ja näkyvät.	Avun saaminen viivästyy	Talon numero (riittävän iso ja sopivan värinen) tulee näkyä kaikista suunnista taloon tultaessa sekä myös pimeällä.
Ajojärjestelyt ja pysäköinti toimivat.	Tapaturmat, avun saaminen viivästyy	Pysäköinnin ja ajojärjestelyiden suunnittelu. Pysäköinti vain sallituilla paikoilla. Riittävä näkyväisyys liittymästä ajo- ja pyörätielle.
Pelastustiet auki (min. leveys 3,5 m)	Avun saaminen viivästyy	Pysäköinti vain sallituilla paikoilla, ei esteitä pelastustielle, pelastustiet auki myös talvella.
Erytisen liukkaiden paikkojen (jää tms.) syntyminen estetty	Kaatuminen	Mahdollisia kohteita: luiskat, kalteva tai jyrkkä piha, rappuset, vuotavat rännit, öljyvuodot. Poistetaan liukkauden syy, jos mahdollista. Muutoin estetään kulkeminen.
Katolta putoavat lumet ja jäät	Tapaturmat, kuolema	Sisällytetään huoltosopimukseen velvoite valvoa lumien ja jäiden kertymistä katolle sekä puhdistus. Lumiesteet. Pihan suunnittelu. Tarvittaessa estetään kulku vaarallisella alueella.
Vaaralliset puut ja pensaat sekä putoavat oksat	Tapaturmat, kuolema	- Lahot tai muutoin helposti kaatuvat puut sekä putoavat oksat poistettava säännöllisesti. - Poistetaan tai harvennetaan oksia, jotka voivat aiheuttaa vaaraa kulkuväylillä, leikki- tai muilla oleskelupaikoille. - Tunnistetaan talvisin tykkylumen tuomat vaaranpaikat, poistetaan oksat/puut tai estetään pääsy vaara-alueelle.
Piha-alue hiekoitettu liukkaalla säällä.	Tapaturmat, kuolema	Väylät hyvin hiekoitettu, kiinteistöhuollon sopimukseen selvät säännöt. Tarvittaessa myös asukkaille mahdollisuus lisätä hiekkaa esim. sisäänkäynnin eteen.
Lumisten tai märkien kenkien puhdistaminen sisääntulossa.	Kaatuminen sisätiloissa lumisilla kengillä tai liukastuminen sulaneeseen lumeen	Rappurallit (tarvittaessa kiinteät) ja välittömästi sisääntulossa matto, johon voi pyyhkiä kengät.
Varastot lukittu	Ilkivalta, varastaminen, tuhopoltto	Varastojen ovet aina lukittu. Roskakatoksen lukitus hankaloittaa tuhopolttomahdollisuutta.
Roska-astioiden ja muun palavan tavaran säilytys min 8 m rakennuksesta.	Tuhopoltto	Rakennusten alla tai välittömässä läheisyydessä ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia, kuten roska-astioita. Yleensä vakuutusyhtiön määräys min 8 m. Lisätietoja palotarkastajilta.

Tupakointipaikat	Tulipalo	Tupakantumpeja varten metalliset kannella varustetut astiat. Tupakointipaikka ei suositeltavaa kiinteistön läheisyydessä palon leviämisen vuoksi.
Turvallinen liikkuminen katolla	Tapaturmat, kuolema	Katolla oleviin huoltokohteisiin pitää aina päästä turvallisesti. Suositus: tikkaiden alin askelma on 120 cm korkeudella maasta.
Pihan tasoerot	Tapaturmat, kuolema	- Pihan jyrkänteet on suojattu sopivin rakentein tai istutuksin. - Pihan kulkutiet portaineen ja luiskineen ovat turvalliset sekä varustetut tarkoituksenmukaisin kaitein ja käsijohtein.
Leikkipaikat ja välineet	Tapaturmat, kuolema	- Leikkipaikat ovat turvallisia ja niiden alustan rakenne on tarkoitukseen sopiva. Leikkipaikkojen ja -välineiden turvallisuus on syytä tarkistaa vähintään keväisin. - Leikki- ja oleskelualueen yhteydessä käytetään vain kasveja, joiden turvallisuus- ja terveysriski on pieni. - Talvella käytettävät leikkialueet tulee suojata katolta putoavalta lumelta ja jäältä.
Kokoontumispaikka	Henkilöiden pelastautuminen	Kokoontumispaikka on sovittu ja asukkaiden tiedossa: - ei ole pelastushenkilökunnan tiellä - sovittu myös mahdollisuus siirtyä lähistölle sisätiloihin.
HATATILANTEISIIN VARAUTUMINEN		
Poistumisreitit	Tulipalotilanteissa tapaturmat tai kuolema	Poistumisreitit vapaat sekä ovet avattavissa ilman avainta sisältä päin. - porraskäytävässä ei saa säilyttää mitään tavaraa: ei lastenvaunuja (niille oma säilytyspaikka, joka on palo-osastoitu), kukkia, koristeita, mattoja käytävillä tms. valvonta. Ei koske ala-oven kuramattoa.
Käsisammuttimet ja pikapalopostit, rakennuspalopostit	Tulipalon nopea sammuttaminen estyy.	Sammuttimia riittävä määrä kiinteistöön, sijoitettu tarkoituksenmukaisesti ja merkitty näkyvästi. Rakennusluvassa on määritelty määrät ja paikat. Sammuttimet huollettu ja testattu. Pikapalopostia käytetään säännöllisesti. Rakennuspalopostit suositellaan huollettavaksi 5 vuoden välein.
Ensiapuvälineet	Ensiavun apuvälineet puuttuu.	Ensiapuvälineet päivitetty, merkitty ja järjestyksessä. Esim. kiinteistön yhteisissä tiloissa (tai asukkailla huoneistoissa).
Sähkön pääsulku	Vaaratilanteen paheneminen.	Sähkön pääsulun luo pääsy talon turvallisuusorganisaatiolla. Pääsulku merkitty selkeästi (päällä/pois).
Veden pääsulku	Vesivahinko tai sen paheneminen.	Veden pääsulun luo pääsy talon turvallisuusorganisaatiolla. Pääsulku merkitty selkeästi (päällä/pois).
Ilmastoinnin hätä- tai pääkatkaisija	Vaarallisten aineiden leviäminen sisätiloihin.	Ilmastoinnin pääkatkaisijan luo pääsy talon turvallisuusorganisaatiolla. Merkitty selkeästi päällä/pois. Hätäkatkaisija selkeällä paikalla ja merkitty.
Hissin hälytys	Hissistä pelastaminen viivästyy.	Hissin hälytysnumero (24 h/vrk) on merkitty hississä ja hissien ulkopuolella.
Palo-ovet	Tulipalo leviää koko kiinteistöön.	Palo-ovet ovat itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia. Palo-ovia pidetään kiinni. Palo-ovet pitäisi merkitä tarroin. Valvonta ja huolto.

Läpiviennit	Tulipalo leviää koko kiinteistöön.	Läpiviennit palo-osastojen välillä ovat tiiviit.
Sähkökeskus	Tulipalo	Sähkökeskukset järjestyksessä ja merkitty. Pakolliset määräaikaist tarkastukset, jos pääsulake yli 35 A. Sähkölaitokselta lisää ohjeita.
Väestönsuojien kunto	Suojautuminen estyy. Sairastuminen, tapaturmat tai kuolema.	Väestönsuoja on pidettävä toimintakunnossa ja huollettava säännöllisesti. Väestönsuoja tulee tarkastaa vähintään 10 vuoden välein (tarkastuspöytäkirja). Suoja tulee olla käyttöönotettavissa 72 tunnissa.
Palovaroittimet eivät toimi tai niitä ei ole	Tulipalon havaitseminen viivästyy, kuolema.	Asuinhuoneistossa tulee olla jokaista alkavaa 60 m ² kohden palovaroitin jokaisessa asuinkerroksessa. Suositeltavaa on, että palovaroittimia olisi makuuhuoneissa ja poistumisteillä sekä porraskäytävissä, kellarissa, ullakolla ja muissa yleisissä tiloissa. Palovaroittimiin on hyvä vaihtaa paristot kerran vuodessa sekä vaihtaa varoitin uuteen vähintään 7 v. välein. Palovaroitin sijoitetaan katon keskivaiheille, katso palovaroittimen käyttöohje.
Huoneilmassa häkää	Tulisijasta pääsee häkää huoneilmaan, kuolema.	Rakentamismääräysten mukaan tulisijan sulkupellissä tulee olla 3 % aukko peltiin porattuna tai kulman viistäminen. Lisäksi pelti on hyvä sulkea vasta hiilloksen sammuttua täysin. Mikäli huoneistossa on tulisija, on huoneistossa hyvä olla lisäksi häkävaroitin. Lue huolto- ja sijoitusohjeet varoittimen käyttöohjeesta.
Automaattinen paloilmoitin ei toimi	Tulipalon havaitseminen viivästyy, kuolema.	Paloilmoitinlaitteisto ilmoittaa tulipalosta hätäkeskukseen. Laitteistolla tulee olla nimetty hoitaja. Laitteisto tulee testata kuukausittain.
SISÄTILAT		
Lattiat, luiskat tai rappuset ovat liian liukkaita, mm. (porras)käytävä, sauna, kellari, ullakko.	Kaatuminen, tapaturma, kuolema.	Lattiapinnan tulee olla riittävän tasainen ja valmistettu tilan käyttötarkoitukseen soveltuvasta materiaalista niin, että liukastumis- tai kompastumisriski on pieni. Parannuskeinoja ovat esim. lattiapinnan korjaaminen tai uudistaminen ja liukuesteiden käyttö askelmien reunoissa.
Matot yleisissä tiloissa	Tulipalo, kaatuminen, tapaturma, kuolema.	Porraskäytävissä ei saa käyttää mattoja eikä muuta tavaraa. Ulko-oven edessä käytettävä matto (sallittu) tulee pysyä paikoillaan ja suorana, jotta kompastumisen vaara on mahdollisimman pieni.
Rappusten turvallisuus ja kaiteet: mm. porraskäytävä ja sauna	Kaatuminen, tapaturma, kuolema.	Portaat ovat valaistu. Lisäksi on hyvä käyttää jälkiheijastavia opasteita (porrastasanteet, askemat). Portaille ei saa olla harhaanastumisen tai kompastumisen vaaraa. Kaide (avo- tai suoja) tulee rakentaa, kun putoamiskorkeus ylittää 500 mm ja putoamisen vaara on olemassa. Suojakaidetta on käytettävä yli 700 mm:n tasoeron kohteissa, joihin on pääsy lapsilla. Kaiteen tulee kestää tarkoituksenmukainen henkilökuorma. Käsijohteen pää on muotoiltava turvallisiksi.
Parvekekaiteet	Putoaminen, tapaturmat, kuolema.	Parvekekaiteet ovat tukevat ja turvalliset. Suositeltavaa on, että parvekekaiteen suojaava osa on läpinäkyvä tai siinä muutoin matalalla kurkistusaukkoja.
Lasirakenteet	Tapaturmat, kuolema.	Ikkunat, lasiseinät ja lasiovet, joihin on vaara törmätä, tulee merkitä siten, että ne helposti havaitaan.

Sähköasennukset , sähköjohdot ja - pistokkeet	Sähköiskut, tulipalo.	Sähkölaitteiden tulee olla pätevien sähköurakoitsijoiden asentamia ja toimia asianmukaisesti. Määräaikaistarkastukset suositeltavia asuinrakennukseen 15-30 vuoden välein. Lisäksi sähkölaitteistojen kuntoa on tarkkailtava jatkuvasti välittömien tarpeiden huomaamiseksi. Lisää tietoa www.tukes.fi .
Yleinen siisteys ja järjestys	Tapaturmat, tulipalot, kuolema.	Jokainen huolehtii omista jäljistään ja tavaroistaan. Valvonta. Taloyhtiön yhteiset säännöt varastointiin ja taloyhtiön yhteisiin tiloihin.
Valaistus	Kaatuminen, tapaturmat	Valaisimia on sijoitettu yleisiin tiloihin riittävästi, jotta liikkuminen on turvallista. Valaisimet toimivat ja polttimet vaihdetaan ajoissa.
SYITA TULIPALOIHIN		
Tuhopoltto	Tulipalo	Älä säilytä palavaa materiaali lähellä (8 m) rakennusta. Pidä ulko-ovet ja roskakotokset lukittuina, jotta ulkopuoliset eivät pääse yhteisiin tiloihin. Huolehdi hyvästä valaistuksesta kulkuteillä sekä rakennusten lähellä. Valaisimet voi kytkeä myös liikkeentunnistimeen.
Vialliset, räpsyvät loisteputket tai muut valaisimet.	Tulipalo	Vaihdetaan vialliset polttimet välittömästi tai estetään valaisimen käyttö.
Vialliset sähkölaitteet tai sähkölaitteen ohjeen vastainen käyttö: mm. liedet, uunit, pyykin- ja astianpesukoneet, valaisimet, kylmälaitteet, tv, silitysrauta, sähkölämmittimet, kiuas	Tulipalo	Käyttöohjeiden vastainen käyttö, sähkölaitteiden huono kunto tai huoltamattomuus on aina riski. Viallisia sähkölaitteita ei saa käyttää. Viallinen laite poistetaan heti käytöstä tai estetään sen käyttö. Laite korjataan tai vaihdetaan uuteen. Sijoita laite oikein. Älä käytä sisäkäyttöön tarkoitettuja sähkölaitteita tai jatkojohtoja ulkona. Pidä sähkölaitteet puhtaina. Suunnittele etukäteen alkusammutus ja laitteiden virrattomaksi tekeminen laitteen vikaantumisen varalta.
Lieden päällä tavaraa	Tulipalo	Lieden päällä ei saa säilyttää mitään tavaraa. Huolehdi, ettei lieden lähetyvilläkään ole mitään syttyvää materiaalia. Jos liesi ei ole käytössä, irrota sulakkeet tai poista lieden kytkinten "nappulat".
Tupakointi sisällä	Tulipalo	Tupakointi sisällä ei ole suositeltavaa. Erityisen vaarallista tupakointi on vuoteessa tai sohvalla ja päihtyneenä. Tupakointi on turvallisinta ulkona asianmukaisilla tupakointipaikoilla.
Elävät kynttilät, grillaus tai muu avotuli, niiden käyttö ja valvonta	Tulipalo	- Parvekkeella ei ole suositeltavaa polttaa elävää kynttilää tai käyttää muuta avotulta. Esim. grillaus voidaan tarvittaessa kieltää järjestyssäännöissä, jotka yhtiökokous hyväksyy kokouksessaan. - Älä jätä palavaa kynttilää tai muuta avotulta koskaan yksin. Tulen sytyttäjä vastaa myös valvonnasta ja tulen sammuttamisesta. - Turvallinen astia kynttilälle on yläosaltaan reilusti avoin ja sisältä riittävän tilava. Varmista, ettei palavaa materiaalia ole kynttilän läheisyydessä. Aseta kynttilät riittävän etäälle toisistaan. - Jos pihassa käytetään ulkotulia: sijoita vähintään 3-10 m palavasta materiaalista ml. räystäsraja. Kiinnitä ulkotulet, jotta tuuli ei kaada. - Varaudu aina avotulta käsiteltäessä tulen sammuttamiseen (tukahduttaminen tai sammutus paloon soveltuvalla aineella).
Tulityöt	Tulipalo	Tilapäisellä tulityöpaikalla työskentelevällä tulee olla voimassa oleva tulityökortti. Tulityön tekemiseen tarvitaan isännöitsijän allekirjoittama

		lupa. Luvan myöntäjällä tulee olla myös voimassa oleva kortti.
Kattilahuone ja polttoaine	Tulipalo	Laitteet tulee olla huollettuja ja toimintakunnossa. Kattilahuone ja polttoainevarasto muodostavat oman palo-osastonsa, eikä siellä saa varastoida palavaa materiaalia. Palo-ovien tulee olla itseksään sulkeutuvia ja salpautuvia.